

Pedagógusok Lapja

2023. OKTÓBER

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXIX. ÉVFOLYAM

3.
oldal

**Pedagógusjogok világnapja
– október 1.**

OKTÓBER

A közoktatás rendszeréből már a 2020/21-es tanévben több mint 34 ezer szakember hiányzott. Ezt a KSH, az Oktatási Hivatal és a társadalombiztosítás hivatalos adatain alapuló felmérés mutatja, amelyet Nahalka István oktatáskutató segítségével a Pedagógusok Szakszervezete készített. Azóta a helyzet jól érzékelhetően romlott, tudják ezt Önök, pedagógusok, a lap olvasói és a szülők is. Ez utóbbit a Szülői Hang és a Pulzus Kutató közös mérése is igazolja. A felnőtt lakosság háromnegyede gondolja úgy, hogy nagyon nagy probléma a pedagógushiány, ugyanakkor jelentős részük nem rendelkezik részletes ismeretekkel a pedagógushiány hátteréről, okairól. Objektív megállapításait érdekes módon színezi a politikai hovatartozás: például a válaszadók 36 százaléka tapasztalja, hogy nem megfelelő szakképzettségű pedagógus tart foglalkozást, közülük a kormánypárti válaszadók negyede látja ezt, az ellenzékieknek pedig a 47 százaléka. A kormány viszont nem ismeri el a jelentős pedagógus- és egyéb szakemberhiányt. Sőt azt mondja, a köznevelési foglalkoztatotti státuszba történő átsorolás miatt a pályát elhagyó 1205 pedagógus alig 1 százaléka a rendszerben dolgozóknak, ami nem okoz gondot. A státusztörvény foltozgatja az egyre mélyülő repedezéseket, valódi megoldást nem ad. Nem lesz könnyű dolga a tanároknak, az óvónőknek, a gyógypedagógusoknak, a nevelést és oktatást segítő kollégáknak, ahogy a gyerekeknek sem. A legnagyobb sérelmet ők szenvedik el, mert a maradék kollégák minden erőfeszítése ellenére is lehetetlen vállalkozás, hogy megkapják az elegendő tudást, a képzésükhöz szükséges kompetenciákat és a kellő törődést.

Tartalom

OKTÓBER.....	2
Október 5. – pedagógusjogok világnapja.....	3
Európai pedagógusbérek.....	4
Semmibe veszik a dolgozók jogait a világ legtöbb országában.....	4
Pedagógushiány – tények és tapasztalások is igazolják.....	5
Új óvodai nevelő képzéssel próbálja enyhíteni az Orbán-kormány az óvónóhiányt.....	6
Nagyítóval is alig találni férfi általános iskolai tanárt Magyarországon.....	6
Az ETUCE szolidaritási levele.....	6
Az iskolák csak állami jóváhagyással fogadhatnak el magánadományokat.....	7
Pedagóguskutatás, 2023.....	7
Demokrácia napi tüntetés – szeptember 15.....	8
Hat szakszervezeti szövetség tiltakozik a tagdíjbefizetés módosítása ellen.....	8
A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) visszautasítja a kormányajtó szakszervezet-ellenes lejárató szándékát.....	8
Az Európai Civil Fórum (ECF) 2023-as Civil Büszkeség díjának nyertesei.....	9
A PSZ nyugdíjastagozata Bükkszéken.....	9
PSZ-díjadtadó Székesfehérváron.....	10
A PSZ is részt vett a budapesti megemlékezésen, tüntetésen 2023. október 23-án.....	10
ETUCE-tanácskozás Prágában a PSZ részvételével.....	10
Módosították a szakképzési törvényt.....	11
A változás állandósága.....	11
Munkajogi kérdések és válaszok.....	16
Levél honatyáinknak.....	19
Valóvilág, 2023.....	19

FIGYELEM!

A Pedagógusok Lapjában található linkek a lap pdf-formátumában érhetőek el.

Kedves Olvasónk! A Pedagógusok Lapja bármely oktatást érintő témában várja az Ön véleményét is. Írását küldje el a pedlap@pedagogusok.hu e-mail-címre. *A szerkesztőség*

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlevele és hírlevele havi rendszerességgel kiküldésére. Adatai biztonságos fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatóról. Adatvédelmi tájékoztatókat/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthessük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlevelet és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fásor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

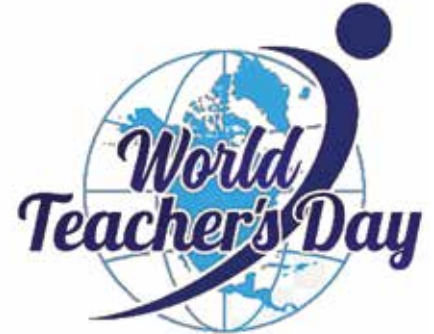
IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlevele és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fásor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fásor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Totyik Tamás elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Október 5. – pedagógusjogok világnapja

A PSZ idén a gyógypedagógusok és segítők, valamint a gondozásukat igénylő gyerekek helyzetére hívta fel a figyelmet

A Pedagógusok Szakszervezete idén kiemelten a gyógypedagógusok és a gyógypedagógiai asszisztensek munkájára kívánta felhívni a figyelmet a pedagógusjogok világnapján. Ők azok, akik kevésbé tudják hallatni a hangjukat, akik mindennap, teljes munkaidejükben és sokszor azon túl is nagy odaadással a legelesettebbeket segítik – nagyon kevés bérért.

A PSZ elnöke kezdeményezte *Pintér Sándor* belügyminiszternél, a gyógypedagógiai területért is felelős miniszternél, hogy október 5-én közösen látogassanak el a Gyömrői Egységes Gyógypedagógia és Módszertani Intézetbe, hogy személyesen tapasztalhasssa meg, milyen körülmények között végzik munkájukat a gyógypedagógusok és a gyógypedagógiai asszisztensek, saját szemével győződjön meg az ott élők és dolgozók nyomorúságos és kiszolgáltatott helyzetéről.

A Pedagógusok Szakszervezete az országgyűlési képviselőket is arra kérte, hogy ezen a napon látogassanak el választókerületükben vagy lakóhelyük közelében egy egységes gyógypedagógiai és módszertani intézménybe (EGYMI), és kísérik végig egy gyógypedagógus vagy gyógypedagógiai asszisztens egy munkanapját. A PSZ tudomása szerint ezt néhány ellenzéki képviselő meg is tette. De voltak olyanok is, akiket mondvacsinált okokkal nem engedtek be az intézménybe.

Pintér Sándor, mint előre jelezte, nem fogadta el a meghívást, helyette *Balaton Katalin*, aki szeptember 22-től köznevelési helyettes államtitkár, tett ajánlatot egy találkozóra úgy, hogy a helyszínt is meghatározta: a köztudottan egyik legjobban ellátott intézménybe, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálatba invitálta *Totyik Tamás* PSZ-elnököt.

A PSZ két vezetője azonban a valóság másik arcára is felhívta a figyelmet ezen a napon, *Totyik Tamás* elnök és *Gosztonyi Gá-*

bor alelnök ugyanis ellátogatott Gyömrőre, ahonnan bejelentkeztek a Facebookon. Ez itt nézhető meg: <https://www.facebook.com/pedagogusok.szakszervezete/video/1783833932065229>

Átfogó ombudsmani vizsgálatot kezdeményez a PSZ

Az állam, a tankerületi központok mostohán kezelik az EGYMI-eket, ezért a PSZ le-
véiben fordult *Kozma Ákos*hoz, az alapvető jogok biztosához, hogy a Magyarországon működő összes EGYMI-re, konduktív pedagógiai intézményre kiterjedően folytasson átfogó vizsgálatot, különösen az alábbi szempontok szerint:

- Rendelkeznek-e az intézmények a feladatellátásuknak megfelelő végzettségű és számú szakemberrel, szakos ellátottsággal, nevelést-oktatást segítő, egészségügyi, gyermekfelügyeletet ellátó szakemberrel (szomatopedagógus, autista gyermekek oktatására szakosodott gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, gyógytornász, iskolaorvos, védőnő), illetve biztosított-e ezeknek a szakembereknek a folyamatos jelenléte.
- A bentlakásos intézményekben megfelelően biztosított-e az éjszakai ellátás személyi feltétele.
- Megfelelő-e az egészséges és biztonságos életmódhoz, fejlődéshez szükséges épületek állapota, biztosított-e a mozgáskorlátozottak ellátása, megfelelnek-e az egészségügyi előírásoknak (pl. illemhelyek mennyisége, minősége, tantermek műszaki állapota) a közösségi helyiségek.
- Rendelkeznek-e az intézmények teljeskörűen azokkal a fejlesztésekhez szükséges eszközökkel, amelyeket a vonatkozó jogszabályi előírások szerint biztosítani kellene minden intézményre kiterjedően.

Amennyiben úgy ítélik meg, hogy nem megfelelő egy adott intézmény (feladatellátási hely, telephely) állapota, feltételrendszere, abban az esetben a PSZ kéri annak megállapítását, kinek van jogszabály szerint karbantartási, állagmegóvási, felújítási kötelezettsége, illetve kéri a fenntartók és az állam felelősségének megállapítását is.

Matuz Éva, a PSZ gyógypedagógiai tagozatának vezetője a komlói EGYMI-ben dolgozik, ő a Hírklubbnek azt mondta, nagyon kevés a gyógypedagógus, az ő iskolájukban például öt hiányzik. Ez azt jelenti, hogy durván plusz 100 órát kell tanítaniuk. Gyakori, hogy a középsúlyos értelmi fogyatékosok csoportjait összevonják, így előfordul, hogy együtt van a 6 és a 14 éves. Csak kevés helyen van gyógypedagógiai asszisztens, náluk még nagyobb a hiány. Ilyen feltételek mellett jóval kevesebb időt tudnak fordítani a gyerekekre, mint amennyire szükségük volna.

Matuz Éva szerint nagyon jó lenne, ha az oktatást segítők száma nőne, nagyon nagy segítséget jelentene a pedagógusoknak. Az iskolapszichológusok száma is nagyon kevés, pedig igen nagy szükség van rájuk. A gyerekek pszichésen nagyon sérültek.

Ráadásul az EGYMI-be járó gyerekek száma folyamatosan emelkedik. Mivel jóval több gyereket vizsgálnak meg a képességvizsgáló bizottságnál 3 éves kortól kezdve, mint korábban, sokkal hamarabb kerülnek a szakemberek látókörébe ezek a gyerekek, mint régen, ami nagyon helyes, de jóval nehezebb is ellátni ennyi gyereket. *Matuz Éva* többségi iskolából érkezett az EGYMI-be, ismeri az ottani helyzetet is.

(Folytatás a 4. oldalon)

Október 5. – pedagógusjogok világnapja

(Folytatás a 3. oldalról)

Azt mondja, hogy le a kalappal az alsós tanítók előtt, mert nagyon jól kezelik az ilyen helyzeteket, viszont a felső tagozatban, ahol már több tanár tanítja a gyerekeket, nehezebb odafigyelni és koncentrálni egy SNI-s gyerekekre. Arról már nem is beszélve, ha 24 gyerek között 3-4 SNI-s van, ott már kellene gyógypedagógiai asszisztens is. És akkor még a figyelem- és magatartás-zavaros gyerekekről nem is beszéltünk, akiket szintén ők látnak el.

*

Az *Egységes Diákfront* és az *Országos Közös Akarat* a pedagógusok világnapján az egykori Várszínház, jelenleg Orbán Viktor miniszterelnök irodája előtt hívta fel a figyelmet az oktatás problémáira. Két tanár és három diák állt fel a kordonok elé fehér ruhában, DIÁK illetve PEDAGÓGUS felirattal. A jelenet közben szívdobogás-hangeffektet játszottak le egy hangszóróból, a főszereplők mögött 20 ember verődött össze, mint a szervezet közleményéből kiderült, oktatásban érintettek, valamint más szakmák képviselői. Többen véresnek tűnő pólót viseltek. Amikor a pulzus megszűnt, a jelenlévők eldőltek, majd fehér rózsákat kaptak aktivistársaiktól. Ezzel a performansszal azt demonstrálták, hogyan vérezteti ki a kormány az oktatást. (*merce.hu*)

Európai pedagógusbérek

A pedagógusjogok világnapja alkalmából az Európai Bizottság Eurydice hálózata közzétette a tanári fizetésekről és juttatásokról szóló éves jelentését. A beszámoló 27 uniós tagállam és 10 másik – köztük nyugat-balkáni – ország adatait veti össze. A jelentés megállapítja, hogy az európai országok között jelentős különbségek vannak a pályakezdő tanárok törvényben előírt fizetése tekintetében. A jogszabályban előírt bruttó kezdő fizetések országonként évi 4 ezer és 92 ezer euró között mozognak. Öt EU-tagállamban – Magyarországon kívül Bulgáriában, Lettországon, Lengyelországban és Romániában – a kezdő tanárok törvényben előírt fizetése évi 10 ezer euró alatti.

Vásárlóerő-paritást (PPS) figyelve is jelentős eltérések vannak az országok között: a bruttó kezdő fizetések így 11 ezer és 59 ezer PPS között mozoghatnak évente a vizsgált országcsoportban. Magyarországon ez a szám 13 465 PPS, ami az uniós államok között csak Litvániában (12 739) és Szlovákiában (13 319) alacsonyabb. A törvényben előírt fizetések növekedésének lehetősége a karrier során jelentősen eltér. Országtól függően a kezdő fizetések a tanári pályafutás során 16 százalék (Dániában és Szerbiában) és 143 százalék (Cipruson) között emelkedhetnek. A fizetési sáv tetejének eléréséhez szükséges évek száma a dániai 12 évtől a magyarországi 42 évig terjed.

Írországon, Cipruson, Hollandiában és Lengyelországban a tanárok törvényben előírt kezdő fizetése az első 15 szolgálati évben több mint 60 százalékkal nőhet, a következő években pedig még ennél is nagyobb mértékben.

A pedagógusok tényleges átlagfizetése erősen összefügg az adott ország egy főre jutó bruttó hazai termékével (GDP): minél magasabb az egy főre jutó GDP, annál magasabb az átlagos éves fizetés. Ezért a legalacsonyabb tényleges átlagfizetések elsősorban azokban az országokban figyelhetők meg, ahol az egy főre jutó GDP a legalacsonyabb, 20 ezer euró vagy annál kevesebb. Ilyen Magyarország, Lettország, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szerbia. (*nepszava.hu*)

Semmibe veszik a dolgozók jogait a világ legtöbb országában

A tavalyihoz hasonlóan idén is a harmadik legrosszabb osztályzatot kapta Magyarország a munkavállalói jogok érvényesülése terén a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetségtől (ITUC), amely hat kategóriába sorolta a felmérésbe bevont 149 országot. Így továbbra is azon országcsoportban szerepel hazánk, ahol a munkavállalói jogok megsértését rendszerszintűnek minősíti az ITUC.

A felmérés egésze itt olvasható angol nyelven: <https://files.mutualcdn.com/ituc/files/ITUC-Global-Rights-Index-2023.pdf>

Pedagógushiány – tények és tapasztalások is igazolják

Státusz törvény

Szeptember végéig nyilatkozhattak a pedagógusok és egyéb érintett dolgozók arról, ha úgy döntöttek, hogy 2024. január 1-től nem kívánják a státusz törvény hatálya alá tartozni, vagyis nem lesznek köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban, és elhagyják a pályát. A Belügyminisztérium tájékoztatása szerint 1205 pedagógus határozott így. *Rétvári Bence* államtitkár megjegyezte, ez a szám nagyjából a pedagógusok egy százaléka, így elmaradt a felmondási hullám, amire a baloldal és a szakszervezetek hónapok óta biztatták a tanárokat.

Hozzá kell tennünk, hogy mintegy 700-an már nyáron távoztak, sőt sokan még az előző tanév vége előtt lemondtak jogviszonyukról. A Civil Közoktatási Platform adatigénylésére az Oktatási Hivatal még júliusban közölte, hogy a 2022/2023-as tanévben több mint 4800 pedagógus jogviszonya szűnt meg. A PSZ véleménye szerint ők és ez az 1205 pedagógus is nagyon fog hiányozni a magyar közoktatásban. Hiszen már évek óta óriási szakemberhiánnyal küzdenek az iskolák, az óvodák, a gyógypedagógiai intézmények.

A PSZ és Nahalka István oktatáskutató felmérése a pedagógushiányról

A kutatás a 2020–21-es tanévet vizsgálta (mert későbbi adatok nem álltak rendelkezésre) a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a társadalombiztosítás és az intézményvezetők kompetenciamérés során tett adatszolgáltatása (Oktatási Hivatal) alapján.

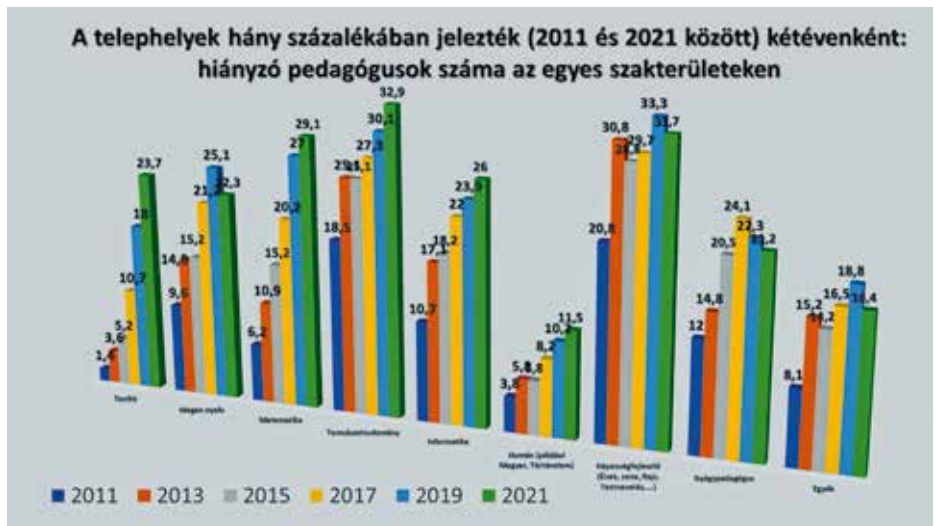
ESZERINT A KÖZOKTATÁSRENDSZERÉBŐL TÖBB MINT 20 EZER PEDAGÓGUS ÉS TÖBB MINT 14 EZER NEVELÉST ÉS OKTATÁST SEGÍTŐ KOLLÉGA HIÁNYZIK, ÖSSZESEN 34 618 SZAKEMBER.

A felmérés a nyugdíjas visszafoglalkoztatókat is hiánynak tekinti, hisz számukra csak a nehézségek hatására tették lehetővé a munkát. Ők több mint 9 ezren vannak. Közülük több mint kétezren 66 év feletti, és 46 olyan kolléga dolgozik, aki elmúlt 80 éves. De több mint 7 ezren vannak, akik a „nők 40”-nel mentek nyugdíjba, vagyis 62–65 év közöttiek.

Kevesebb szó esik arról, hogy az óvodákban is nagy a gond. A felmérés szerint 3600-zal kevesebben dolgoznak az óvodákban, mint amennyit előír a törvény. Iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus is jóval kevesebb van a szükségesnél.

A kutatás azt is összesítette, hogy a telephelyek hány százalékában tanított pedagógus végzettség nélkül, illetve hány pedagógus tanított olyan tárgyat, amelyre nem volt végzettsége.

Az ábra magáért beszél:

Vitát generált a kormánnyal a kutatás egy pedagógusra jutó tanulók számát meghatározó adata. A Belügyminisztérium parlamenti államtitkára egy OECD-adatra hivatkozott, amely valóban kevesebb gyerekkel számol. A PSZ felhívja a figyelmet: Magyarországon a tanulók 56,2% részesül egész napos iskolai ellátásban, az OECD-országok döntő részében azonban nincs egész napos iskola, annak feladatait a szociális szféra látja el, nem a köznevelés. Az egész napos iskolai ellátásban résztvevőket tehát kétszer kell számolni, hogy korrekt eredményt kapjunk. A felmérésből az is kiderül, a pedagógushiány 2015 óta egyértelműen és jelentős mértékben növekszik. A felmérés eredményét a PSZ sajtótájékoztatóján ismertette a nyilvánossággal.

Statisztikai adatok – törölve

Megtalálta a megoldást a kormány: a közoktatási intézmények statisztikai jelentésében

októbertől nem mérik, hogy hány pedagógusi állás betöltetlen, és ezt az Oktatási Hivatal honlapján sem jelenítik már meg. A Pedagógusok Szakszervezete szerint a kormány ezzel a pedagógushiányt akarja eltakarni, és nemlétezővé tenni a problémát. Mivel az oktatási intézmények statisztikai jelentései nyilvános adatok, ezeket a szakszervezetek is használták, és erre hivatkozva beszéltek a problémákról. A szakszervezet nem tudja, hogyan kap ezután pontos képet a pedagógushiányról.

Jelzések a PSZ felé

Az osztályokat is összevonják: ahol például eddig három 21 fős osztály volt, ott a következő tanévben már ezekből két összevont osztály is lehet. Az első osztályokat pedig a tankerületek utasítására maximum létszáma kell feltölteni. Sok intézményben nincs csoportbontás, szakkörök, korrepetálások maradnak el. Így is lehet spórolni a pedagógusokkal, más kérdés, mennyire megy ez a minőség rovására, mennyi figyelem marad egy-egy gyerekre.

Jocó bácsi pedagógus is távozik a státusz törvény elfogadása miatt a közoktatásból. A közösségi oldalakon is népszerű tanár elmondta: nem tehet mást, ő is alkotóeleme annak, hogy „ez a gyerekeket megnyomorító rendszer” működik, hiszen egészen idáig vállalta a helyettesítéseket, „leplezte” a szülők előtt a rendszer problémáit, ennek pedig nem akar tovább részese lenni. (*eduline.hu*)

Új óvodai nevelő képzéssel próbálja enyhíteni az Orbán-kormány az óvónőhiányt

Öt- és kétéves „óvodai nevelő” képzést indított a kormány a technikumokban és a szakképző iskolákban. Óvodai nevelőnek a szakképző iskolákban, valamint az érettségis is adó technikumokban ötéves képzésben lehet tanulni, de kétéves oktatásra is jelentkezhetnek, akik csak a szakmai vizsgára szeretnének felkészülni (mert már van érettségijük). A rendeletmódosításról nem egyeztetett a Pedagógusok Szakszervezetével a tárca, de néhány napos társadalmi egyeztetésre volt lehetőség nyár közepén a szakképzésben várható változásokról. A PSZ szerint az új óvodai nevelő képzés több kérdést is felvet, például ilyen szakmai oktatás és munkakör eddig nem létezett, óvodapedagógusként csak diplomával lehetett elhelyezkedni.

Gosztonyi Gábor, a PSZ e területért felelős alelnöke a Népszavában arra emlékeztetett: 2020-ban ugyancsak egy rendeletmódosítással intézték el, hogy az óvodákban csak reggel nyolctól délig legyen szükséges képzett óvodapedagógus jelenléte, a kora reggeli és a délutáni órákban – amennyiben nincs fejlesztő vagy iskola-előkészítő foglalkozás – az is elég, ha a nevelő-oktató munkát segítők, mint például a dajkák, pedagógiai asszisztensek ott vannak, ami lényegében csak gyermekmegőrzés. Arra is felhívta a figyelmet, a pedagógiai asszisztensek, amennyiben vannak egyáltalán az intézményben, hivatalosan nem is lehetnének egyedül a gyerekekkel, az ő feladatuk az óvodapedagógusok munkájának segítése, nem pedig átvállalása.

Nagyítóval is alig találni férfi általános iskolai tanárt Magyarországon

Magyarországon az alapfokú oktatástól a középiskolai oktatás felé haladva öregszik a férfi tanári kar: általános iskolában 44 százalék az idősebbek aránya, míg középiskolában már 50 százalék – olvasható az Eurostat felmérésében.

A tanárnőknél az arányok nagyjából 50 százalék körül alakulnak: az általános iskolákban 54 százalék a legalább 50 évesek aránya, a középiskolákban 45-48 százalék.

Kevés a férfi pedagógus az általános iskolákban: 2021-ben 1674-en voltak, közülük 732-en 50 évesek vagy idősebbek. A 25 év alatti férfiak száma 51 volt. (24.hu)

A teljes felmérés itt olvasható: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/edn-20231005-1>

Az ETUCE szolidaritási levele

Az ETUCE európai igazgatója, *Susan Flocken* a PSZ kezdeményezésére levelet írt *Orbán Viktor* miniszterelnöknek a státusztörvény kapcsán. Levelében kifejezi szolidaritását a magyarországi tag-

szervezetekkel. Mint írja: A PSZ, PDSZ, TDDSZ és FDSZ tagszervezeteinkkel együtt felszólítjuk a magyar kormányt, hogy tegyen meg mindent a magyar társadalom és a jövő nemzedékek számára alapvető fontosságú pedagógusszakma támogatásáért, fordítson több közpénzt a minőségi oktatásra, a pedagógusok tisztességes fizetésére és munkakörülményeire, és szüntessen meg minden olyan akadályt, amely veszélyezteti a diákok minőségi oktatáshoz való jogának gyakorlását. A magas színvonalú oktatás fenntartásához szükséges, hogy a pedagógusoknak és az oktatási dolgozóknak stabil munkalehetőségeket, megfelelő és tisztességes fizetést, valamint kiegyensúlyozott munkaterhelést biztosítsanak.

Az ETUCE 125 oktatási szakszervezetet és több mint 11 millió pedagógust és más oktatási dolgozót képvisel Európa 51 országában.

Az iskolák csak állami jóváhagyással fogadhatnak el magánadományokat

A Belügyminisztérium utasításba adta, hogy csak a tankerületek és a Klebelsberg Központ fogadhatja el az oktatási intézményeknek szánt magánvagy civil felajánlásokat. A Pedagógusok Szakszervezete szerint azzal, hogy az adományozási szándékot az iskoláknak be kell jelenteniük a tankerületeknek és a KK-nak, ráadásul nem is dönthetnek saját hatáskörben azok elfogadásáról, a BM az állam mindenre kiterjedő kontrollját akarja erősíteni. Ez egy újabb lépés abba az irányba, hogy csorbítsák az iskolaigazgatók döntési jogait. A PSZ azt is elképzelhetőnek tartja, hogy az adományozási szabályok szigorításával a civil szervezetek és az állami iskolák kapcsolatát is jobban lehet majd ellenőrizni. Az utasítást még nyáron hirdették ki a Hivatalos Értesítőben, és június 25-én lépett hatályba. Az új szabályok értelmében a tankerületi fenntartásban lévő köznevelési intézményeknek és a tankerületi központoknak szánt adományokról bruttó kétmillió forint érték alatt a tankerületi központok igazgatói dönthetnek, kivéve, ha az adományozó természetes személy, civil szervezet, illetve nem belföldi önkormányzati vagy állami többségi tulajdonban lévő gazdasági társaság. Ha az adomány értéke meghaladja a bruttó kétmillió forintot, továbbá ha az adományozó például természetes személy vagy civil szervezet, az adomány elfogadásáról a KK elnöke, *Hajnal Gabriella* dönt. A felsorolt adományozók esetében mindegy, milyen értékű az adomány, minden esetben a KK elnöke jogosult döntenie annak elfogadásáról. Az adomány lehet forgalomképes ingatlan, ingó dolog, pénzösszeg, szolgáltatás, munkavégzés, vagy egyéb kedvezmény, támogatás, juttatás vagy ajándék.

Pedagóguskutatás, 2023

2022 áprilisában a Társadalomtudományi Kutatóközpont kutatói online kérdőíves kutatást végeztek a magyarországi pedagógusok körében. A 725 fős minta reprezentatív az iskola regionális elhelyezkedésére, fenntartójára (állami, magán, egyházi), valamint típusára (általános iskola, gimnázium, szakképző intézmény) vonatkozóan is. A kérdőív az iskolai és demográfiai háttér feltárása mellett a közoktatásban tapasztalt legfontosabb problémákra, a pedagógustiltakozások megítélésére és a tiltakozási részvétellel összefüggő tényezőkre

fókuszált. Az eredmények szerint a pedagógusok a legfontosabb 5 probléma közé sorolják az *alacsony béreket* (92%), a *magas munkaterheket* (62%), a *tanári autonómia hiányát* (61%) a *tananyag nem megfelelő összetételét* (59%), valamint az *adminisztrációs terheket* (46%).

A pedagógusok háromnegyede, kétharmada támogatja az intézményi, illetve pedagógusi autonómiát, szemben a központosítással, amit mindössze 2-3 százalékuk támogat.

A *pedagógusok anyagi helyzetét* a háztartás szubjektív anyagi helyzetével mérték. Az ered-

mények szerint a pedagógusok 44 százaléka „kijön” a jövedelméből, 45 százalékuk nehezen vagy nagyon nehezen él meg jövedelméből, és mindössze 3 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy kényelmesen megélik.

A *pedagógusok tiltakozására* koncentrált kérdésekből megtudták, hogy a válaszadók döntő többsége (86%) támogatja a tiltakozások célját. A pedagógusokra magas tiltakozási aktivitás volt jellemző az elmúlt egy évben, és részvételi hajlandóságuk is magasnak mondható. *Kétötödük (42%) nem vett részt egyáltalán a tiltakozásokban, ugyanakkor közel háromötödük (58%) részt vett valamilyen tiltakozási formában.*

Egyharmaduk részt vett sztrájkban és körülbelül egytizedük polgári engedetlenségben. Körülbelül ugyanilyen arányban hajlandók lennének a közeljövőben is részt venni tiltakozásokban.

Végül a *tiltakozások támogatottságáról* alkotott véleményeket mutatták be. A pedagógusok relatív többsége szerint a diákok és a diákok szülei támogatják a tiltakozásokat (44% illetve 43%). Ezzel szemben a válaszadók fele szerint (51%) a szélesebb közvélemény inkább nem támogatja a tiltakozásokat, ugyanakkor több mint kétötödük (44%) a magyar társadalmat inkább támogatónak látja. A gyorsjelentést *Susánszky Pál* készítette.

Demokrácia napi tüntetés – szeptember 15.

Az *Egységes Diákfront* szervezésében tartottak tüntetést az oktatás jövőjéért szeptember 15-én, a demokrácia nemzetközi napján, Budapesten. A főleg diákokból, szülőkből és tanárokból álló menet, amelyben a *Pedagógusok Szakszervezetének* néhány tagja és vezetői is jelen voltak, az Elvis Presley tértől a Margit hídon át vonult a Kossuth térre, ahol beszédet mondtak a pedagógusok és a diákok képviselői. A tiltakozók később csatlakoztak a Fridays For Future klímaticsapatához a Lánchíd budai oldalán. A demonstrációk hivatalos lezárulása után a diákok nagy része a Miniszterelnökség felé vette az irányt, de rendőrsorfall állta útjukat. Négy ember ellen indítottak szabálysértési eljárást, mert füstgyertyát használtak a Margit hídon és a Kossuth téren. Egy résztvevő ellen pedig „gyülekezési joggal visszaélés szabálysértése okán” indult eljárás.

Hat szakszervezeti szövetség tiltakozik a tagdíjbefizetés módosítása ellen

Már nyáron ismert volt a nyilvánosság előtt, hogy a kormány megszüntetné a közsféra területén a szakszervezeti tagdíjak munkaadói levonását. A tiltakozások ellenére a törvényjavaslatot szeptember vége felé benyújtották a Parlamentnek. Az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldalának hat szövetsége, köztük a SZEF, amelynek a PSZ is tagja, közös nyilatkozatban tiltakozott az ellen, hogy a kormány érdemi egyeztetés nélkül nyújtott be olyan jogszabálytervezetet, amely többletadminisztrációs terhet ró mind a munkavállalókra, mind pedig az őket képviselő érdekvédelmi szervezetekre.

Közlemény – 2023. szeptember 5.

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) visszautasítja a kormányajtó szakszervezet-ellenes lejárató szándékát

A kormányzati sajtó célkeresztjébe ezúttal Nagy Erzsébet, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ) Országos Választmányának tagja került azért, mert korábban élt a nők 40 éves nyugdíjba vonulása adta lehetőséggel.

A legnagyobb oktatási szakszervezet, a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) határozottan visszautasítja a lejárató szándékot, hiszen egy szakszervezeti vezető kompetenciáját, érdekvédő tevékenységét nem az határozza meg, hogy munkaviszonya van, netán nyugdíjas. Ráadásul Nagy Erzsébetnek több évtizedes oktatási-tanítási tapasztalata van, pontosan tudja, mi zajlik az oktatási intézményekben. Ezen az sem változtat, hogy Nagy Erzsébet lassan két éve nyugdíjas, de a kormánypárti

sajtó most találta a „hírt”. Ennek egyetlen magyarázata a szakszervezetek lejáratása, annak a kormányzati tervnek az elfogadtatása a társadalommal, hogy nincs szükség a jelenlegi rendszer fenntartására, miszerint a szakszervezeti tagdíjakat a munkáltató vonja le és utalja tovább az érdekképviselőeknek. Ha ezt a törvénymódosítást elfogadná a kormánypárti többség a parlamentben, csökkenne a szakszervezeti tagok létszáma, a kormány legnagyobb öröme.

Mivel az elmúlt két évben éppen az oktatási szakszervezetek (a PSZ és a PDSZ) voltak lehangosabbak az oktatás válsága miatt, amelyet a kormány okozott, ennek a két szakszervezetnek az ellehetetlenítése is zajlik a közsféra más szakszervezetei mellett.

A PSZ felszólítja a kormányt: tegyen le a szakszervezetek megfélemlítéséről, ne terjesszen be a munkavállalók érdekeit sértő, jogukat korlátozó javaslatot a parlament elé!

*

Az Országgyűlés 2023 októberében elfogadta „Az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről” szóló, 78 törvényt módosító csomagot, amelyben a tiltakozások ellenére benne maradt, hogy a közalkalmazottak, köztisztviselők, kormánytisztviselők, köznevelésben foglalkoztatottak, egészségügyi szolgálati jogviszonyban állók és az adóhatósági dolgozók illetményéből a munkáltató „szakszervezeti vagy egyéb érdekképviselői tagdíjat nem vonhat le és nem utalhat tovább”.

Az Európai Civil Fórum (ECF) 2023-as Civil Büszkeség díjának nyertesei

A díjra nevezni kell – de van egy speciális díj, amelyet ettől függetlenül ad ki a bírálóbizottság. Ezt a díjat ebben az évben a magyar oktatási mozgalom kapta, a magyar közoktatásért küzdő pedagógusok, diákok és szülők tiltakozó mozgalma. A felsorolt szervezetek között van a Pedagógusok Szakszervezete is, valamint az ADOM diákmozgalom, aHang, Amnesty International, Civil Bázis, Civil Kollégium Alapítvány, Civil Közoktatási Platform, Csak Együtt Van Esély Csoport, Demokratikus Nevelésért Egyesület, Demokráciát! Jogállamot! Kormányváltást! csoport, Egységes Diákfrent, Hálózat a Tanszabadságért, Hívatlan, Közösség a Pedagógusokért, Kulcs Egyesület, Magyar Anyák, Magyarországi Roma Parlament, Motiváció Oktatási Egyesület, NoÁr Mozgalom, Nyomtass Te Is!, Oktatói Hálózat, Pedagógus Egység, Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, Szülői Hang, Szülői Összefogás, Tanítanék Mozgalom, TASZ, Történelemtanárok Egyesülete. Az Európai Civil/Polgári Fórum (ECF) csaknem 100 egyesületből és civil szervezetből álló hálózat 29 európai országban.

A PSZ nyugdíjastagozata Bükkszéken

A Pedagógusok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Tagozata az idei évben is Bükkszéken tartotta háromnapos kihelyezett ülését. A tanácskozás első napján vendégünk volt az országos elnökség két tagja: Totyik Tamás és Gosztonyi Gábor. A második napon Prof. dr. Birtalan Iván, a Semmelweis Orvosi Egyesület tiszteletbeli elnöke az egészség megőrzéséről, a szűrővizsgálatok fontosságáról, a hazai és a külföldi ellátások különbségeiről beszélt. Délután Juhász László, a Nyugdíjas Szervezetek Egyeztető Tanácsának soros elnöke tartott tájékoztatást a nyugdíj-

rendszer fenntarthatóságáról, valamint ennek kapcsán a NYUSZET-ben folyó munkáról.

Végül Meskó László, a NYOSZ újonnan megválasztott elnöke az összefogás lehetőségeiről és szükségességéről fejtette ki gondolatait. A harmadik nap az előttünk álló feladatok és a munkaterv elfogadásával telt, valamint egy fürdőlátogatással.

Holicskné Brummer Mária,
a PSZ Országos Nyugdíjas Tagozatának vezetője

PSZ-díjátadó Székesfehérváron

Évnyitó értekezleten találkoztak szeptember 22-én, Székesfehérváron a Pedagógusok Szakszervezete Fejér Vármegyei Szervezete titkári tanácsának tagjai. Az eseményen az Eötvös József-emlék-

Fotó: Nagy Norbert / Fejér Megyei Hírlap

érem bronz, ezüst és arany fokozatát *Jámbor Ferencné* vármegyei elnök, *Totyik Tamás*, a PSZ elnöke és *Gosztonyi Gábor*, a PSZ alelnöke adta át. A többi között beszámoló hangzott el az elmúlt időszak eseményeiről, meghatározták a közeljövő feladatait és megvitaták a státusztörvényt is.

Az Eötvös József-emlékérem *bronz* fokozatát *Halász Eszter* (Isz-kasztyógyörgyi Általános Iskola), *Sepsiné Takács Erika* (móri Dr. Zimmermann Ágoston Általános Iskola), *Szűcs Krisztina* (székesfehérvári Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium) és *Tolocz-kóné Haász Andrea* (Móri Pitypang Óvoda) érdemelte ki. *Ezüst* fokozattal tüntették ki *Horváth István Attilánét* (kincsesbányai Kazinczy Ferenc Tagiskola), *Izákkné Spicz Müller Mariannát* (Arany János EGY-MI), *Tima Gabriellát* (bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola) és *Mátrai Zoltánét* (székesfehérvári Széna Téri Általános Iskola). Az *arany* fokozatú emlékérmeket *Buza Editnek* (a Móri Petőfi Sándor Általános Iskola munkatársa, nem tudott rész venni az ünnepélyes rendezvényen) adományozta a szervezet.

ETUCE-tanácskozás Prágában a PSZ részvételével

Az Európai Szakszervezetek Oktatási Bizottsága (ETUCE) október elején Prágában tartotta kelet-közép-európai találkozóját, amelynek meghívott előadója volt a PSZ elnöke is. Totyik Tamás a szociális érdekegyeztetés jelenlegi hazai helyzetéről beszélt, felvázolta annak szintjeit és kiüresedett tartalmát, és szólt a munkavállalókat és a szakszervezeteket ellehetetlenítő kormányzati lépésekről, tervezett változtatásokról. A jelen lévő cseh, szlovák, román, lengyel, horvát és ciprusi török szakszervezeti képviselők megállapodtak abban, hogy a jövőben gyakrabban és hatékonyabban egyeztetnek. A szlovén fél már szervezi is a következő konzultációt.

A PSZ is részt vett a budapesti megemlékezésen, tüntetésen 2023. október 23-án

Több ezren indultak el a Hősök teréről a legnagyobb diákszervezetek, oktatási és közalkalmazotti szakszervezetek és a fővárosi önkormányzat közös megemlékezésén Budapesten.

Módosították a szakképzési törvényt

Még májusban megszavazta a parlament a szakképzési törvény módosítását, amelynek értelmében hatékonyabbá válik a duális képzés, szélesedhetnek a felzárkóztatást segítő programlehetőségek és egyszerűsödhetnek az adminisztratív folyamatok, mindez hozzájárul ahhoz, hogy a fiatalok még nagyobb szakmai tapasztalattal induljanak el a munkaerőpiacon, és háborús időkben is megvédjük a munkahelyeket – közölte a *Kulturális és Innovációs Minisztérium*.

A Pedagógusok Szakszervezete ezt nem pont így látja, az érdekképviselet tiltakozott a szakképzésben tanulók újabb megrövidítése ellen. Közleményükben így fogalmaznak:

2020-ban előre jelezték, hogy a szakképzési törvény kapkodva összeállított, belső ellentmondásokkal és fogalmi zavarokkal teli végrehajtási rendelete állandó módosítást igényel majd. Idejében megkezdett érdemi párbeszéddel nagyon sok felesleges kitérő és az iskolákat sújtó többletterhelhet megtakarítható lett volna.

A PSZ tiltakozott amiatt, hogy a minap nyilvánosságra hozott módosítások is megrövidítik a szakképzésben tanulókat. Először a minimálbértől szakították el a tanulók ösztöndíját és munkaszerződéses bérét, ezúttal pedig az ösztöndíjra jogosultság időtartamát csökkentik a vizsgaidőszak végétől az azt megelőző utolsó tanítási napig.

Három évvel a szakképzési munkaszerződés bevezetése után még mindig titokként kezelik, hogy a korábban nyilvános tanulószerveződéses adatokkal szemben hány szakképzési előszerződés és munkaszerződés volt hatályban a most véget ért tanévig. A PSZ választ vár arra a kérdésre, ki és miért sajátította ki a közérdekből nyilvános ada-

tokat? Igaz, azon iskolák elől is titkolják a szakképzési munkaszerződések megkötését, megszűnését, a tanulók hiányzását, ahová a tanulók járnak.

Nemcsak a tanulókat, hanem a szakképző intézményeket is megrövidíti az újabb rendeletmódosítás: három év elteltével csendben átterhelik a méregdrága bürokráciával létrehozott akkreditált vizsgaközpontok vizsgadíját a szakképzési államigazgatási szervről a tanulókat küldő technikumokra! Mindenki megrövidítése helyett nem volna egyszerűbb racionalizálni a felesleges bürokráciával és párhuzamosságokkal terhelt, félresikerült új vizsgarendszert, és inkább így megtakarítani az ablakon kidobott pénzt?

Öröndetes, hogy ismét a PSZ évekkorábbi jelzéseit veszik figyelembe nagy fáziskéséssel és felszámolják a műhelyiskolában tanulók hátrányos megkülönböztetését, így már nem fél, hanem egész ösztöndíjra lesznek jogosultak, azonban ez a szakiskolai tanulók hátrányos megkülönböztetését csak fokozza: hiszen ők továbbra sem kapják nemhogy az egész, de még a fél ösztöndíjat sem.

A témában olvashatják a PSZ szakképzési szakértője, Palotás József elemző cikkét is.

A változás állandósága

Szemelvények az aktuális szak- és felnőttképzési jogszabály-módosításokból

Felnőttképzés és mikrotanúsítvány

A felsőoktatás és a felnőttképzés mellett az iskolarendszerű szakképzésben dolgozó szakembereknek is célszerű megismerkedni a mikrotanúsítvány fogalmával, amelyet több ágazati törvény is bevezet, egyúttal össze is kapcsolja azokat. A felnőttképző – a végrehajtási szabályok megalkotását és hatálybaléptetését követően – mikrotanúsítványt állíthat ki, a FAR (Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszer) útján. Ennek átkötése a szakképzési szabályozásba úgy történik meg, hogy ha a mikrotanúsítvány kiadásának alapjául szolgáló képzési tartalom oktatására szakképzési tankönyv felhasználásával kerül sor, és a felnőttképző a szakképzési tankönyv teljes ismeretanyagának megfelelő elsajátításáról dokumentáltan meggyőződik, akkor az elsajátított tanulási eredményt a felnőttképző mikrotanúsítvánnyal igazolhatja.

A felnőttképzési intézmények külső értékelésének gyakoriságát négy helyett hat évre módosították, azonban a szakképző intézményekre nem ez, hanem az Szkr. szerinti gyakoriság vonatkozik továbbra is, azaz a szakképző intézmény esetében a külső értékelésre négyévenként legalább egyszer kerüljön sor.

Mint központi költségvetési szerveket, a szakképzési centrumokat is érintheti a Nemzeti Közszolgálati Egyetem új feladata. A központi, területi és helyi költségvetési szerv vagy intézmény a képzési, felnőttképzési, oktatási, továbbá azokhoz kapcsolódó tananyag- vagy tesztfejlesztéseik beszerzéseit az NKE-n keresztül folytatják le. Itt nem a szakképzési törvény szerinti szakmai oktatást és szakmai képzést kell érteni – amelyeket a szakképző intézmény „saját jogon” valósít meg –, hanem a felnőttképzési törvény fogalmából kiindulva a szervezett kompetenciakialakítást vagy -fejlesztést, ismeretek átadását, azok tárgyától függetlenül, a 396/2023. (VIII. 24.) Korm.-rendelet 1. mellékletében felsorolt területeken.

Kimenetszabályozás és vizsgarendszer

2024. január elsejével kivezetésre kerülnek a 2019. évi új szakképzési törvénnyel bevezetett programtervek, amelyeket először kötelezően kellett, majd ajánlásokként lehetett alkalmazni, kivéve a szakmai oktatás összes óraszámát, mely kötelező maradt.

A változás állandósága

(Folytatás a 11. oldalról)

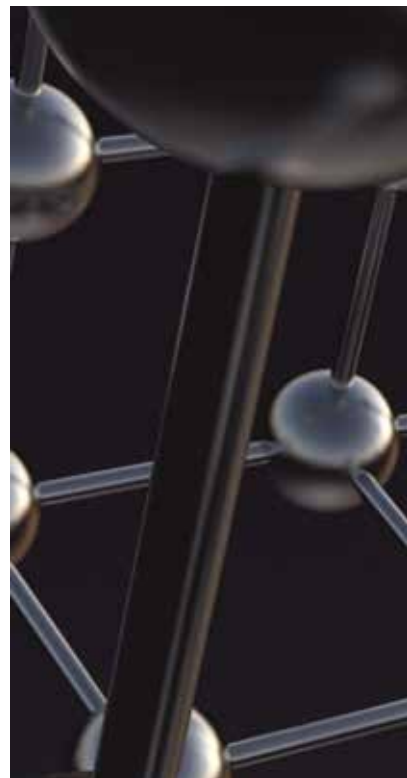
Részben ez az információ kerül most át a képzési és kimeneti követelményekbe (KKK), melyekben meg kell határozni a szakmai oktatás kötelező foglalkozásai összesített száma mellett az egybefüggő szakmai gyakorlat időtartamát, annak a szakképzési alapfeladatnak a megjelölését, amelyben a szakmai oktatás megvalósítható, továbbá a vizsgatevékenységek és a szakmai vizsga értékelésének szempontjait, és az ágazati alapvizsga eredményének a szakmai vizsga eredményébe történő beszámíthatóságának mértékét. A KKK-kat a néhai Nemzeti Szakképzési Intézet (NSZI), majd a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (NSZFI) központi fejlesztő, módszertani háttérintézményi funkcióit és részben a korábbi szakképesítésért felelős minisztériumok és háttérintézményeik feladatait ellátó Innovatív Képzéstámogató Központ Zrt. (IKK Zrt.) dolgozza ki.

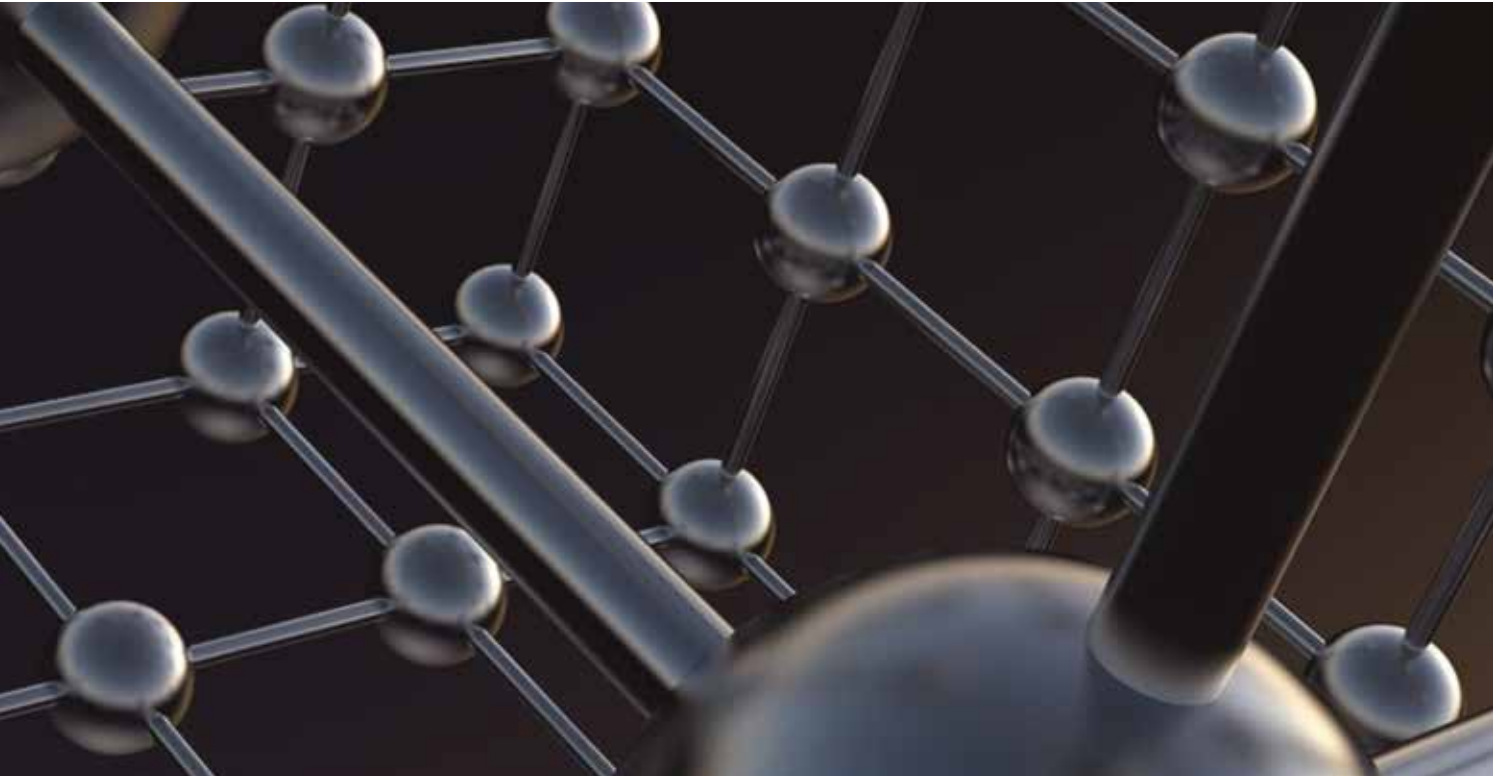
A szakmai vizsga értékelése során az ágazati alapvizsga eredményét a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint, de legalább tízszázalékos mértékben kell beszámítani. Ha a vizsgázó az ágazati alapvizsga alól mentesült, a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani. Az SNI tanulók mentesítése kapcsán gyakori kérdésre ad választ, hogy az interaktív vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel való felváltása esetén a vizsgatevékenység feladatait az akkreditált vizsgaközpont határozza meg a képzési és kimeneti követelmények vonatkozó pontjainak keretein belül. Az országos szakmai tanulmányi verseny esetén lehetséges mentesítéseket annak versenyszabályzata és versenyfelhívása tartalmazza a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység alóli mentesülés részletes szabályaira vonatkozóan.

A szakképző intézmények szintjén készül szakmai programok tartalmával kapcsolatos változás, hogy a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programok részeként meg kell határozni az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírását, és a szakmai vizsgára történő egybefüggő felkészítés rendjét. Utóbbival összefüggésben változott a tizenöt napos szabály, a szakképző intézmény a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez. Ez történhet a vizsgaidőszakban, de azt megelőzően is. Nem kell ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása azoknak, akik felnőttképzési jogviszonyban vettek részt a szakmai oktatásban, valamint az SNI tanulóknak, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján az igazgató határozatban mentesített, továbbá a fogvatartottaknak.

Revideálta a jogalkotó az egységes OKJ-t követően szétválasztott, de államilag elismert képzési jegyzékek egymáshoz való viszonyát azzal, hogy a módosítás értelmében immár az oklevél, a szakmai bizonyítvány mellett a képesítő bizonyítvány alapján felnőtt- (szakmai) képzésben is újra kiállítható az Europass-kiegészítő is.

A kormány kijelölte országos központi akkreditált vizsgaközpontként az IKK Zrt.-t, melyre az akkreditációs eljárást nem kell alkalmazni. Ezzel vélhetően alacsonyabb lesz az IKK által szervezett vizsgák fajlagos költsége, hiszen más vizsgaközpontokkal szemben az IKK Zrt.-t nem fogja terhelni az akkreditációs tanúsítás és felügyeleti auditok, valamint az ehhez szükséges minőségirányítási vezető és adminisztráció tetemes költsége. A vizsgaközpontok és üzleti tervük számára nemcsak ez okozhat fejtörést, hanem egy várva várt külső forrás Szkr.-ből történő kivezetése is. A módosítás hatálybalépését követően a szakmai vizsga díját az olyan vizsgázó esetében, aki a szakmai oktatásban ingyenesen vesz részt, az akkreditált vizsgaközpont számára már nem a szakképzési államigazgatási szerv, hanem az a szakképző intézmény téríti meg utólagosan, amely a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatását megszervezte. Ez a gyakorlatban azt jelentheti, hogy például egy szakképzési centrum szervezetszerében működő akkreditált vizsgaközpont esetében a centrum költségvetésén belül vezetik át a vizsgaközpont bevételei javára a vizsgadíjat, a köznyelvben ezt úgy emlegetik, hogy „átteszik egyik zsebükből a másikba”. Némi ellentmondást hordoz, hogy az előre hozott érettségi vizsga módosított szabályai nincsenek összhangban az eredeti, hatályban maradt szabállyal az idegen nyelv esetében. A szakmai vizsga kivételével bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában tehető érettségi vizsga, az Szkr. 258. § (1) bek. a) pontja szerint az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével, míg ugyanezen szakasz és bekezdés módosítás utáni b) pontja szerint bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető előre hozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennál-

lása alatt, amennyiben a tanuló az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeket teljesítette. Tételezzük fel, hogy az újabb módosítás szerinti szabály tükrözi az időszerűbb jogalkotói szándékot. Az előre hozott érettségi vizsga teljesítésével a tanuló az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, ugyanakkor az idegen nyelvből letett előre hozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

Szakmai oktatás felnőttképzési jogviszonyban

A PSZ által is többször jelzett hiátust orvosol a jogalkotó azzal, hogy megkezdte a felnőttképzési jogviszonyban folyó szakmai oktatás szabályainak lehatárolását a tanulói jogviszonyban folyó szakmai oktatás egyes szabályairól. Ilyen megfeleltetések például, hogy a módosítást követően a felnőttképzési jogviszonyban megvalósuló szakmai oktatás során tanuló alatt a képzésben részt vevő személyt, évfolyam alatt a tananyagegységek lezárásaként a szakmai programban előzetesen meghatározott időszakot, osztályfőnök alatt a szakmai oktatás (illetve a szakmai képzés) lebonyolításáért felelős oktatót kell érteni, vagy hogy bizonyítványt a tananyagegységek lezárásaként előzetesen meghatározott időszakonként kell kiállítani. A fogalmak megfeleltetése során bizonyos pontokon megjelenik a szakmai képzés is, amit a szakképző intézmény az Fktv. szerint külön engedély nélkül, „saját jogon” végezhet, de nem szakmai oktatás. A felnőttképzési jogviszonyban megvalósuló szakmai oktatásra ugyanakkor a felnőttképzési törvényből egyedül a felnőttképzési szerződést kell alkalmazni, tehát de facto és de jure is sokkal közelebb áll a hagyományos fogalomrendszer szerinti iskolarendszerű felnőttoktatáshoz, mint a felnőttképzési

törvény szerinti felnőttképzéshez. A módosítást követően tanuló alatt a képzésben részt vevő személyt, tanulói jogviszony alatt a felnőttképzési jogviszonyt kell érteni. A tanévkezdés alatt a felnőttképzési jogviszony keletkezését, évfolyam alatt a tananyagegységek lezárásaként előzetesen meghatározott időszakot, osztály alatt az adott szakmai oktatás, valamint a szakmai képzés egyedi azonosítására alkalmas megjelölését, osztálynévsor alatt az adott szakmai oktatást, valamint a szakmai képzést egyidejűleg elvégző képzésben részt vevő személyeket, osztályfőnök alatt a szakmai oktatás, valamint a szakmai képzés lebonyolításáért felelős oktatót kell érteni.

Az ágazati alapoktatást kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban a szakmai oktatás első félévében, felnőttképzési jogviszonyban a szakmai programban meghatározott ütemezésben kell megszervezni.

A hátránykompenzációt hivatott elősegíteni a dobantó program szabályainak rugalmasabbá tétele, amelybe – a tanév során bármikor bekapcsolódva – az vehet részt, aki a megelőző tanév utolsó napjáig a tizenötödik életévét betöltötte, és alapfokú végzettséggel nem rendelkezik. A részsakma megszerzését követően a tanuló, illetve a képzésben részt vevő a részsakmának megfelelő szakmában folytathatja tanulmányait a szakirányú oktatásban a külön felvételi eljárás nélkül.

A felnőtt szakmai oktatással kapcsolatos egyik módosítás ugyanakkor komoly kérdőjeleket vet fel, a módosítás értelmében kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásba bekapcsolódhat kizárólag felnőttképzési jogviszonyban az is, aki alapfokú végzettséggel rendelkezik. Az Szkt. szerint a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban közismereti oktatás felnőttképzési jogviszony keretében nem szervezhető.

(Folytatás a 14. oldalon)

A változás állandósága

(Folytatás a 13. oldalról)

Az Szkt. azonban nem tesz különbséget aszerint, hogy valaki kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban vett-e részt, vagy sem, a definíció egységesen úgy szól, hogy a szakmai bizonyítvány államilag elismert középfokú végzettséget és szakképzettséget tanúsít. A módosítás értelmében tehát úgy is tanúsíthat középfokú végzettséget a szakmai bizonyítvány, ha nem történt vagy kifejezetten tiltva volt felnőttképzési jogviszonyban a közismereti oktatás. Még súlyosabb kérdés, hogy akkor a közismereti oktatás nélkül középfokú végzettséget igazoló szakmai bizonyítványt szerettek felvételt nyerhetnek a mintatantervek szerint kétéves érettségi felkészítőre? Az Szkr. szerint a kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítésbe az kapcsolódhat be, aki szakképzésben szerzett középfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy szakképesítéssel rendelkezik. Felmerül a kérdés, honnan fog kiderülni, ha a szakmai bizonyítványból nem, hogy a középfokú végzettség mögött nem volt 9-10. évfolyamos közismereti előképzettség.

Foglalkoztatási vonatkozások

A szakképzésben dolgozó oktatók érdeklődésére tarthat számot a foglalkoztatási kérdéseket érintő módosítások köre. A főszabályként negyvenöt perces időtartamú foglalkozások (tanórák) rövidíthetők legfeljebb harmincöt percre, és nem lehetnek hosszabbak százharmincöt percnél, azonban ezeket negyvenöt perces órákra átszámítva kell figyelembe venni. A munkaidőkeretben számított heti huszonkettő, osztályfőnök esetében huszonegy foglalkozás (tanóra) munkaidő-nyilvántartásának a foglalkozások KRÉTA rendszerben való rögzítése minősül. Kötelező foglalkozásnak (tanórának) nem minősül, a szakmai oktatással összefüggésben elrendelhető egyéb feladatok munkaidő-nyilvántartásaként a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettség teljesítésének oktató általi igazolását kell tekinteni, azaz e feladatokat is be kell írni a KRÉTA rendszerbe. További – az érintett oktatók számára kedvező – változás, hogy aki felsőoktatási szakképzésben felsőfokú szakképzettséget vagy szakirányú továbbképzésben szakirányú szakképzettséget szerzett, annak az adott továbbképzési időszakban a kötelezettségét teljesítettnek kell tekinteni.

A foglalkoztatási programokkal kapcsolatos elkülönített állami pénzalap képzési alaprésze a szakképzési alapfeladat-ellátás keretében a műhelyiskolában a mentori támogatás folyamatos biztosítására is felhasználható.

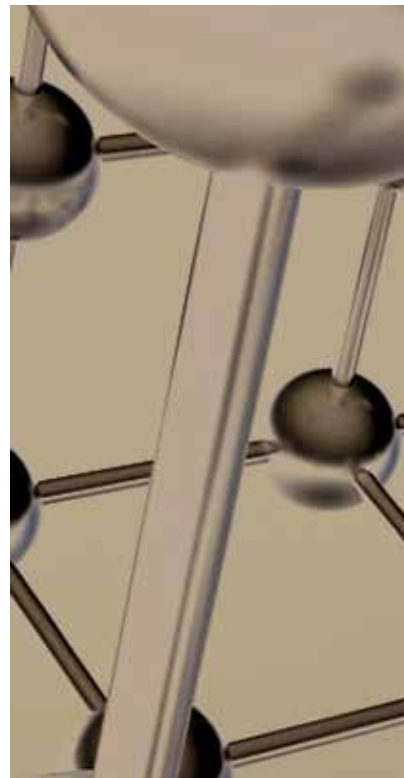
Az oktatók értékelését nem háromévente, hanem legalább háromévente kell elvégezni, ami lehetővé teszi például a 2023. évi béremeléshez hasonlóan a teljesítményértékelésen alapuló differenciált béremeléshez kapcsolódó akár gyakoribb értékelést is.

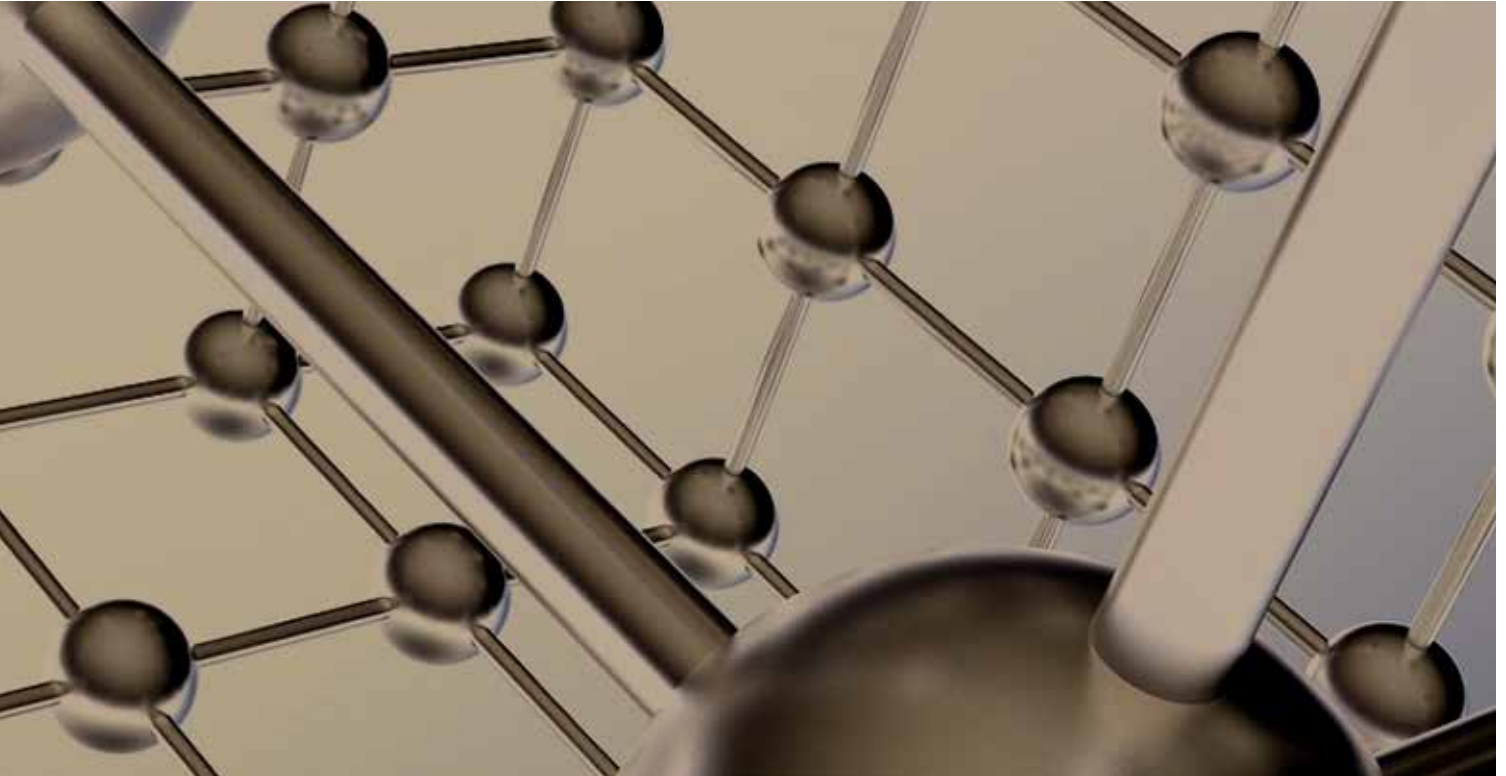
Tanulói juttatások

Öröndetes, hogy az előkészítő évfolyamon járó ösztöndíj havonkénti összege a technikai nyelvi előkészítés és az orientációs fejlesztés esetében az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka, azaz 8000 Ft, a dobbantóprogram keretében megvalósuló alapképzettség-fejlesztés esetében az ösztöndíj alapjának tizenhat százaléka, azaz 16 000 Ft. A tanuló az ösztöndíjra – a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszervezővel részt vevő tanuló kivételével – az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az olyan szakmai oktatásban jogosult, amelyben ingyenesen vesz részt. Évfolyamisméltásra kötelezett nem, a hat foglalkozást elérő igazolatlan mulasztással rendelkező tanuló az adott tanév hátralévő részében nem részesülhet ösztöndíjban. Rászorultsági helyzete és jó tanulmányi eredménye alapján pályázat útján támogatásra az olyan tanuló pályázhat, aki a szakmai oktatásban ingyenesen vesz részt, a pályázatot benyújtásakor vagy az azt megelőző öt évben hátrányos helyzetűnek minősül, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és a pályázatot benyújtását megelőző tanév végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,50 fölött van.

Ha a tanuló az Apáczai ösztöndíjprogram keretében támogatásban részesül, a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán a támogatáson felül további támogatásra jogosult, melynek havonkénti mértéke a támogatás alapjának nyolc százaléka. Ha a tanuló az Apáczai ösztöndíjprogram keretében támogatásban részesül, a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán a rászorultsági helyzete és jó tanulmányi eredménye alapján pályázat útján kapott támogatáson felül további támogatásra jogosult, melynek havonkénti mértéke a támogatás alapjának nyolc százaléka.

Szintén jó hír, hogy a műhelyiskolában az „ösztöndíj felére” szövegrész helyébe az „ösztöndíjra” való jogosultság lépett, csak az nem érthető továbbra sem, hogy az a tanuló, aki mondjuk ugyanazt a részs szakmát szakiskolában tanulja, vagy akár a műhelyiskolától eltérően szakképesítést tanul a szakiskolában, miért nem jogosult még a „fél” ösztöndíjra sem.

Duális képzés

A 2011. évi CLXXXVII., azaz a „rég” szakképzési törvényben 2015-től bevezetett kamarai garanciavállalás úgy szól, hogy „ha megfelelő képzőhely biztosított és így köthető tanulószerveződés, a tanuló gyakorlati képzése a szakiskola 9. évfolyamának összefüggő gyakorlatától kezdődően, kizárólag ennek keretében szervezhető meg. Ha a gazdasági kamara igazolást ad ki az iskola számára arról, hogy részéről nem biztosított a megfelelő képzőhely, akkor a szakképző iskola gondoskodik a tanuló gyakorlati képzéséről”.

Az eredeti kamarai garanciavállaláshoz hasonló gondolat gyengébb kötelekkel köszön vissza az új, módosított szabályozásban, amely szerint, ha a tanuló a tanév első hónapjának utolsó napján nem rendelkezik szakképzési munkaszerződéssel, vélelmezni kell, hogy a tanuló duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban nem biztosítható. Ennek tényét a szakképző intézmény kérésére a gazdasági kamara igazolja, kivéve, ha a szakirányú oktatásra évente legfeljebb két alkalommal, egyenként legalább kettő és legfeljebb tizenkettő hét időtartamban, azaz tömbösítve kerül sor, és erről a szakképző intézmény legkésőbb a tanév első hónapjának utolsó napjáig írásban nyilatkozik a gazdasági kamara felé.

A módosítás érinti a „tömbösített” szakképzési munkaszerződést, ami évente legfeljebb két alkalommal, egyenként legalább kettő és legfeljebb tizenkettő hét, de éves szinten összesen legfeljebb tizenkettő hét határozott időtartamra köthető meg.

A tanuló mulasztását annál a szakirányú oktatást folytató szervezetnél igazolja, amelynél a szakirányú oktatását teljesíti. Ha a tanuló tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz szá-

zalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet.

Felnőttképzési jogviszonyban az évfolyami szorzó – a szakirányú oktatás időtartamától függetlenül – 1,00 a szakirányú oktatás teljes időtartamára.

Szakmastruktúra

Kiegészült a szakmajegyzék az alábbi szakmákkal:

- Szakmajegyzék 22c sora, Egészségügy ágazat, 5 0913 03 04 sz. Csecsemő-és gyermekápoló (5 év, vagy 2 év).
- Szakmajegyzék 110 sora, Kreatív ágazat, kreatív-ipar alágazat, 4 0723 16 01 sz. Bőrtermékkészítő (Bőrdíszműves/Cipőkészítő/Kesztyűkészítő/Ortopédiai cipész) 3 év, vagy 2 év 4.
- Szakmajegyzék 132b sora, Oktatás ágazat, 5 0188 25 02 sz. Óvodai nevelő (5 év vagy 2 év).

Felhasznált jogszabályok:

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény
- A szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó törvénymódosításokról szóló 2023. évi XXXIII. törvény
- A szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó kormányrendelet-módosításokról szóló 292/2023. (VII. 6.) Korm.-rendelet
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm.-rendelet
- A felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 11/2020. (II. 7.) Korm.-rendelet
- A 2023/2024. tanév szakképzésben alkalmazandó rendjéről szóló 7/2023. (VIII. 24.) KIM-rendelet

Munkajogi kérdések és válaszok

Kérdés

Kinek és milyen feltételek mellett jár diabéteszpótlék?

Válasz

Irányadó jogszabályi rendelkezések 2024. 01. 01. napjától

▪ Nkt. 62. § (1a) bek.

(1a) * A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény igazgatója a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az (1b)–(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.

(1b) * Az intézmény igazgatója a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az (1a) bekezdés szerinti esetben és módon előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,
b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

(1c) * A nevelési-oktatási intézmény igazgatója az (1b) bekezdés szerinti feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy
b) iskolaorvos vagy iskolavédőnök útján biztosítja.

(1d) * A szülő, más törvényes képviselő az (1a) bekezdés szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.

(1e) * Az intézmény igazgatója az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullet esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki.

▪ Nkt. 62. § (1c) bek. a) pont

▪ 2023. 12. 31-ig

(1a) * A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény igazgatója a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az (1b)–(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.

(1b) * Az intézmény igazgatója a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az (1a) bekezdés szerinti esetben és módon előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,
b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

(1c) * A nevelési-oktatási intézmény igazgatója az (1b) bekezdés szerinti feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy
b) iskolaorvos vagy iskolavédőnök útján biztosítja.

(1d) * A szülő, más törvényes képviselő az (1a) bekezdés szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.

(1e) * Az intézmény igazgatója az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullet esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki.

▪ Nkt. 65. §

▪ 2023. 12. 31-ig

(3a) * A 62. § (1c) bekezdés a) pontja szerinti foglalkoztatott, aki a 62. § (1b) bekezdésében meghatározott feladatot látja el, a 8. mellékletben meghatározott diabétesz ellátási pótlékra jogosult. A diabétesz ellátási pótlék alapja – a feladatot ellátó foglalkoztatott besorolásától függetlenül – a mesterfokozathoz kapcsolódó illetményalap.

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 2024. 01. 01-től

B) A köznevelési intézményekben alkalmazott pedagógusok és nevelő-oktató munkát segítő munkakörben foglalkoztatottak részére járó tartós pótlékok és azok mértéke a gyakornok fokozathoz tartozó havi illetményösszeg százalékában

Kérdés

Valóban újra lesz az óvodákban „átfedési idő”?

Válasz

Igen!

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (Püétv.) 2024. 01. 01. napján hatályba lépő 130. §-a az óvodapedagógus munkaidejét az alábbiak szerint határozza meg:

130. § [Az óvodapedagógus munkaideje]

- Az óvodapedagógusnak a kötött munkaidejét a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítania, a munkaidő fennmaradó részében, legfeljebb heti négy órában a nevelést előkészítő, azzal összefüggő egyéb pedagógiai feladatok, a nevelőtestület munkájában való részvétel, gyakornok szakmai segítése, továbbá eseti helyettesítés rendelhető el az óvodapedagógus számára.
- (2) Ha az óvodapedagógus az átfedési időre eső neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében **egyedül látja el** a gyermekekkel való foglalkozással kapcsolatos feladatokat, **legfeljebb napi két órára, óránként a havi illetmény 1/174-ed részének megfelelő többletanítási óradíj illeti meg. Átfedési időnek minősül az az időtartam, amely alatt a napi munkarend szerint egymást váltó óvodapedagógusok az óvodai neveléssel kapcsolatos feladatokat közösen látják el.**

Kérdés

Kötelező-e és milyen tartalommal a köznevelésben foglalkoztatottról ún. alapnyilvántartást vezetni?

Válasz

IGEN!

FONTOS!

9. § [Személyes adatok kezelése]

(1) A munkáltató a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állótól olyan a foglalkoztatotti alapnyilvántartás adatkörébe tartozó nyilatkozat megtételét vagy személyes adat közlését követheti, amely a köznevelési foglalkoztatotti jog-

viszony létesítése, teljesítése, megszűnése, megszüntetése vagy e törvényből származó igény érvényesítése szempontjából szükséges.

(2) Az (1) bekezdés alapján közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat bemutatása követhető.

Indokolás

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszony létesítésének folyamatában, beleértve annak előkészítését, illetve a jogviszonyból származó jogok gyakorlása, köteleességek teljesítése során a munkáltató a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állótól, illetve a jelentkezőtől, pályázótól adatokat kérhet, de ez – elsődlegesen – nem sértheti a személyiségi jogait, továbbá – amennyiben az elsődleges feltételnek megfelel – célhoz kötöttnek kell lennie. Emellett természetesen alkalmazandók a személyes adatok védelmére vonatkozó külön jogszabályban rögzített rendelkezések.

A Puévtv. 4. melléklet a foglalkoztatotti alapnyilvántartás adatkörét az alábbiak szerint határozza meg:

A köznevelésben foglalkoztatott

I.

1. családi és utóneve, születési családi és utóneve, neme,
2. születési helye, ideje,
3. anyja születési családi és utóneve,
4. lakóhelye, lakáscíme, tartózkodási helye, telefonszáma,
5. családi állapota,
6. adóazonosító jele,
7. társadalombiztosítási azonosító jele,
8. fizetési számlaszáma,
9. e-mail-címe,
10. ügyfélkapu-elérhetősége

II.

1. legmagasabb iskolai végzettsége, több végzettség esetén valamennyi,
2. szakképzettségei, szakirányú továbbképzésben szerzett végzettség adatai,
3. iskolarendszeren kívüli oktatás keretében szerzett szakképesítései, valamint meghatározott munkakör betöltésére jogosító okiratok adatai,
4. tudományos fokozata,
5. idegennyelv-ismerete,
6. pedagógus-továbbképzésre vonatkozó adatai,
7. jogosítvánnyal rendelkezése, ha a munkakör ellátásához szükséges

III.

1. a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya vagy munkaviszonya kezdete, a beszámításnál figyelmen kívül hagyandó távollétjogcíme, időtartama,
2. a korábbi munkahelyek és a munkaviszony jellegű jogviszony típusának, kezdő és befejező időpontjának megnevezése,
3. szakmai gyakorlati idők a betöltött munkakör vagy óraadói megbízás megjelölésével,
4. a köznevelési foglalkoztatotti jutalom és a

végkielégítés mértéke kiszámításának alapjául szolgáló időtartamok,

5. jogviszonya határozott idejének lejártá vagy határozatlan időtartama

IV.

1. állampolgársága,
2. a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány száma, kelte,
3. munkaköre, FEOR-száma,
4. a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló jelenlegi besorolása, besorolásának időpontja, következő minősítésének esedékessége,
5. vezetői megbízása,
6. próbaidő adatai,
7. teljesítményértékelés időpontja, eredménye,
8. törvényi keretek között az illetmény-meghatározásról szóló munkáltatói döntés,
9. jutalom, kitüntetés, céljuttatás, egyéb juttatások időpontja, összege, a korábbi szabályozás alapján kifizetett jubileumi jutalom jogcíme,
10. teljes-, rész- vagy csökkentett munkaidejének mértéke,
11. szabadság mértéke, igénybevétele,
12. kinevezéstől eltérő foglalkoztatásra vonatkozó adatok,
13. kártérítési felelősségre vonatkozó adatok,
14. összeférhetlenséggel, további jogviszonnyal kapcsolatos adatok,
15. kötelező alkalmassági vizsgálatra vonatkozó adatok,
16. pályázata, önéletrajza,
17. érdekképviselői tagdíj átutalására adott megbízás teljesítéséhez szükséges adatok,
18. oktatási azonosító száma,
19. pedagógusigazolványának száma,
20. fegyelmi felelősségre vonatkozó adatok

V.

1. eltartott gyermekei családi és utóneve, születési helye, ideje, anyja születési családi és utóneve, lakóhelye, lakáscíme, tartózkodási helye, adóazonosító jele, társadalombiztosítási azonosító jele,
2. egyéb eltartottak száma, az eltartás kezdete,
3. családtámogatási kedvezményei,
4. az állami készfizető kezességvállalással összefüggő adatok, a hitelszerződést kötő pénzügyi intézet neve, címe, az állami kezességvállalással biztosított hitel nagysága; a hitel lejártának időpontja

VI.

1. munkáltatójának neve, székhelye, statisztikai számjele,
2. feladatellátási helye

VII.

1. köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyának, munkaviszonyának megszűnése, megszüntetése időpontja, jogcíme, a megszűnéssel, megszüntetéssel összefüggésben járó juttatások, felmentési, lemondási, felmondási idő, végkielégítés adatai,
2. áthelyezés esetén a fogadó munkáltató adatai,

3. a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének, valamint a végleges és a határozott idejű áthelyezés időpontja, módja, a végkielégítés adatai.

FIGYELEM! HELYESBÍTÉS!

2023. szeptemberi lapszámunkban a végrehajtási rendelet és a Puévtv. eltérő időpontban történt kihirdetése és különösen hatálybalépése miatt hiányos választ adtunk.

Kérdés

Jár-e pedagógusigazolvány az óvodai dajkának?

Válasz

IGEN!

Irányadó jogszabályi rendelkezések:

Puévtv. 109. § (1)

Pedagógusigazolványra jogosult

- a) a pedagógus,
- b) a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott, továbbá
- c) az a) és b) pont szerinti személy, akinek köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya vagy munkaviszonya a nyugdíjjogosultság megszerzésére tekintettel szűnt meg.

Vhr.

8. A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörök és betöltésük feltételei

24. § (1) Köznevelési foglalkoztatotti jogviszony létesítésével kell betölteni

- a) a dajka,
 - b) a könyvtáros,
 - c) a pedagógiai asszisztens,
 - d) a gyógypedagógiai asszisztens,
 - e) a gyermek- és ifjúságvédelmi támogató,
 - f) a gyógytornász,
 - g) az intézményi titkár óvodában, iskolában, kollégiumban, pedagógiai szakszolgálati intézményben,
 - h) az ápoló,
 - i) a rendszergazda,
 - j) a laboráns
- nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakört

(2) Munkaviszony létesítésével kell betölteni

- a) a gondozó és takarító,
 - b) a szakorvos és
 - c) az úszómester
- nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakört

(3) A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörök, valamint a gazdasági, ügyviteli, műszaki és kisegítő munkakörök képzettségi feltételeit a 3. melléklet tartalmazza.

Válogatta:

Dr. Selmei Istvánné dr. Csordás Mária
munkajogász, jogtanácsos,
ILO-közvetítő és döntőbíró

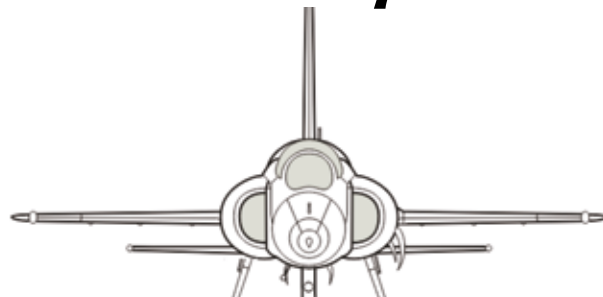
Cikkajánló

Tanárhiány ide vagy oda, egyre több diák tanulja, hogyan kell túlélni a Gripenből való katapultálást

Többen érettségiztek idén honvédelemből, mint valaha – és ehhez jön még hozzá az idén szeptemberben bevezetett új, honvédelmi alapismeretek tantárgy. A középiskolák a választható órakereteik terhére ezt is taníthatják, ám a tolongás még nem kezdődött el, mindössze 6 iskolában van honvédelmi ismeretek tantárgy – tesztüzemként... A hazafias gondolkodást 9. és 11. osztályban, azaz 15–17 éves diákoknak kezdték el tanítani heti egy órában egyenruhás katonaoktatók. Ez újabb jele annak, hogy a kormány a „globalizációs fenyegetések” ellenszereként tekint a fiatalok honvédelmi oktatására, elméletileg már fiatal korban felkeltve a nemzet iránti tettekkészséget és áldozatkészséget. Ugyanakkor a tantárgy közel 550 oldalas tankönyvét átolvasva nehéz elképzelni, hogy az „Alaki felkészítés I. – a raj sorakoztatása, mozgásmódok kötelékben”, vagy éppen „A löszerek felépítése – a különböző lövedékek hatásmechanizmusa, színjelölése” képes lenne nagy számban lázba hozni olyan diákokat, akiket az ilyesmi korábban nem foglalkoztatott...

De hogyan kerül a közoktatásba, még ha csak tesztüzemként is, a katonai ismeretek, a honvédelem mint a hazafiságra és cselekvő hazaszeretetre nevelés eszköze?...

Ehhez persze az új NAT is tett egy lépést: a történelemtanítás feladatai közé bekerült a „normakövető magatartás” és a „tényeken alapuló reális és pozitív nemzettudat” kialakítása a diákokban.

Mészáros György, az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karának docense, a Neveléstudományi Intézet oktatója és a Pedagógiai Antropológia Kutatócsoport vezetője, aki az elmúlt években több kutatásban foglalkozott az állampolgári nevelés kérdésével (...), azért tartja „pedagógiai szempontból károsnak ezt az erős katonai dimenziót, mert tovább erősíti az iskolai engedelmesség előíró formáit: ha lehet is játékoságot vinni a vigyázállás gyakorlásába, akkor is a fegyelmet, alkalmazkodást, normakövetést jeleníti meg követendő példaként... Az engedelmességet tanuló diákok pedig nem lesznek kritikai állampolgárok. A katonai nevelés ezenkívül megjelenít az iskolában egy militáns politikai ideológiát is, ami szerint folyamatosan valami ellen harcolni kell...

A teljes cikk itt olvasható:

<https://g7.hu/kozelet/20230920/tanarhiany-ide-vagy-oda-egy-re-tobb-diak-tanulja-hogyan-kell-tulelni-a-gripenbol-valo-katapultalast/>

Szakszervezeti tagdíj

A jövőben a közszférában a munkáltató nem vonhatja le a szakszervezeti tagdíjat. A parlament 133 igen, 49 nem szavazattal és egy tartózkodás mellett (2023. október 25-én)

elfogadta az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló törvényt. Ebben szerepel a tagdíjlevonás megváltoztatása, amely érinti a PSZ-t is.

pedagógusok

LETÖLTÖTTED MÁR A PSZ APPJÁT?

Hogyan lehetünk erősek? Ha kiállunk amellett, ami fontos számunkra – például a szakszervezeti jogászok a bajba jutott pedagógusokért. Tudtátok, hogy naponta több ügyet veszünk fel? De erősek vagyunk, mert segítjük egymást. És Veled teljes a kör!

Nálunk minden segítséget kapsz, mi nem hagyunk magadra 😊
Csatlakozz hozzánk 📲 <https://bit.ly/3gDkvBn>

Levél honatyáinknak

Kedves Honatyák és Miniszterek!

Bennetek nem szólal meg a lelkiismeret, vagy talán már ki is vezett belőletek?

Hol van a tisztesség, amely alapvető lenne, vagy az emberség, amely egy jó politikust jellemezne?

Nem látjátok a nyomort, a pusztuló országot? Egy jó gazda sokkal odafigyelőbben óvja a jószágot!

Az Ország Házában csak hajbókolni vagytok, a lelkiismeretet és becsületet olcsó pénzre váltottátok?

Pedig az igazából megfizethetetlen, s a valóságtól nem független. Eszetekbe jut-e, míg a zsebetek tömítetek, hogy a sok nyomorgó, sérült embert az utcára lökitek?

Tudtok-e aludni, szépeket álmodni, tudva, hogy átgondolatlan, rossz törvényeket hoztok, s nem tesztek mást, mint ellenkezés helyett lelkiismeretlenül csak igent nyomtok?

Nyugodt-e az álmotok, amikor a fontossági sorrendre fittyet hánytok, és az adófizetők pénzét elherdáljátok?

Méltatlanok lettetek erre a fontos posztra, hiszen a képviselőnek és a miniszternek a népét kellene szolgálnia!

Arcpirongató minden tettetek, a hazudozásotokkal hiteleteket veszítettétek.

Titeket nem zavar, hogy haldoklik nemzetünk, hogy a műtétekre várakozók közül a hosszú várakozás alatt sokakat temetünk?

Jó lenne, ha közöttünk nyitott szemmel járnátok, s nemcsak néz-

nétek és mosolyognátok, hanem a valós problémákat a szőnyeg alá söprés helyett végre meglátnátok!

Kik fogják oktatni gyermekeinket, ha a pedagógusok kezét gúzsba kötitek?

Ha a pályáról őket elüldözték?

Kik fogják gyógyítani az embereket, ha az orvosok és nővérek külföldön keresnek jobb lehetőséget?

Megbocsátásért és feloldozásért a diplomákba hiába mentek, vethettek magatokra bármennyi keresztet.

Csupán a nép adhat kegyelmet, és utána mindegyitek vezekelhet, hisz súlyos bűnök azok, miket ellenünk elkövettetek!

Ha meg akarjátok menteni e hazát, és a magyar emberek ott honát, etikusabban viselkedjétek, ébresszétek fel a lelkiismereteket!

Talán még megállítható és visszafordítható a pusztító folyamat, és nemzetünk, ha lassan is, de ha támogatásra lel, talpra állhat, és újra jó irányba halad!

Fejér megyei pedagógus

Buchholz Jánosné nyugdíjas pedagógus verset is küldött a Pedagógusok Lapjának:

Való Világ, 2023

Tévében nem nézem, de mindenütt látom.
Mivé lettünk, EMBER? Nap mint nap sajnálom.
Szeretet-szerelem hozott a világra,
Nem azért, hogy mást öl, gyűlölködj napszámra!
Szitkozódsz már reggel, zsörtölődés naphosszat,
Messze elkerülöd régi barátodat,
Sikeres a szomszéd, kibeszéled érte,
Sikertelenségén vihogsz kéjelegve,
Utálod, ha magas, fekete vagy szőke,
Irigykedsz, ha boldog, pukkadjon meg tőle!
Ha napfényimádó, neked hold a csoda,
Pestről áradozik, szerinted szebb Buda.
A boltban reklamálsz, ha sorba kell állni,
Orvosnál megőrülsz! Mások miatt várni?
Beülsz a kocsiba. Előznek!!?? Bemutatsz!
Lassan megy előtted? Rádudálsz! Kis pimasz!
Aki erőszakos, az lesz majd a nyerő!
Gondolkodni kéne! Hát ez ma nem menő.
Kérdő, kétkedő, érvelő a másik,

Véleménye sértő, már messziről látszik.
Szerinted nem más, mint átkozott ellenség
Annnyit szól, hogy „Talán” – neked ez már elég.
Vitatkozni nem tudsz, indokod szegényes,
Agresszív szöveged ritkán eredményes.
Kimondasz bárkiről summás ítéletet:
– Máshogy gondolkodó, csak áruló lehet!
Eszerint létezik a turáni átok?
Ma is kísértenek hitetlen sámánok?
Ha nem ők, akkor ki? Mért teszi ezt velünk?
Kinek jó ez, EMBER? Nem kéne így élnünk!
A te igazságod és a másé között
Nem a vita fontos! Mert mindenképp,
MIT MAGADNAK KÍVÁNSZ: MEGÉRTÉS, TISZTELET
– AZT ADD MÁSOKNAK IS!
Fogjunk végre kezét
gyűlölködés helyett
az igazságok felett

Tisztelt Olvasók!

Augusztus 31-én hirdette meg a Pedagógusok Szakszervezete a „TE MI-LYEN PROBLÉMÁKAT TAPASZTALSZ AZ OKTATÁSBAN? Mondd el hat szóban a problémádat!” akciót. A Pedagógusok Lapja hónapról hónapra egybegyűjti a szakszervezetünk Facebook-oldalán naponta megjelenő mondatokat, amelyek pontos látteleket adnak a magyar oktatás napi gondjairól.

2023. szeptember:

1. **NINCS ELSŐ OSZTÁLY, MERT NINCS TANÍTÓ.**
Ildikó, igazgatóhelyettes, 09. 04.
2. **FOGLALKOZÁSAIMAT EGY RAKTÁRHELYISÉGBEN TARTOM AZ ÓVODÁBAN.**
Kati, logopédus, 09. 05.
3. **MÁSFÉL ÉVE BEÁZIK A KOLLÉGIUMI KÖNYVTÁR.**
Piroska, könyvtáros, 09. 06.
4. **NYUGDÍJAS TANÁROK MŰKÖDTETIK A MAGYAR KÖZOKTATÁST!**
Marika, volt intézményvezető, 09. 07.
5. **NYOLCADIKOS LÁNYOM SORRA VESZÍTI EL A TANÁRAIT.**
Orsi, szülő, 09. 08.
6. **HÓNAPOK ÓTA NINCS VILÁGÍTÁS A TERMEMBEN.**
Dóra, iskolapszichológus, 09. 09.
7. **SZAKVIZSGÁRA KÖTELEZNEK, DE NEM FIZETIK KI.**
Sára, gyógypedagógus, 09. 10.
8. **NEGYEDIKRE A FIAM ÖSSZES TANÍTÓJA LECSERÉLŐDÖTT.**
Gábor, szülő, 09. 11.
9. **TELJESÍTHETETLEN – ÉS MAGYARBÓL IDEOLÓGIAILAG MANIPULÁLT – TANTERV.**
Réka, magyartanár, 09. 12.
10. **TÜLTERHELTSÉG, BIZONYTALANSÁG, SZÉTHÚZÁS, FÉLELEM, EMBERHIÁNY, KÁOSZ.**
Etelka, gyógypedagógus, 09. 13.
11. **SZABAD TANKÖNYVVÁLASZTÁS HELYETT ALACSONY SZÍNVONALÚ TANKÖNYVEK.**
Szilvi, oktatásban dolgozó, 09. 14.
12. **MEDDIG JÁTSZIK DIÁKJAINK JÖVŐJÉVEL A KORMÁNY?**
Judit, szülő, 09. 15.
13. **BÉRFEJLESZTÉS... TE MÉG HISZEL A TÜNDERMESÉKBEN?**
Vivien, pedagógus, 09. 16.
14. **A NEMRÉG FELÚJÍTOTT TORNATEREM FELÜLRŐL BEÁZIK.**
János, tanító, 09. 17.
15. **A FELSŐS MATEKTANÁRAINK MIND NYUGDÍJAS ÓRAADÓK.**
Tünde, pedagógus, 09. 18.
16. **AUTISTA GYERMEKEMNEK MEGINT NINCS BEFOGADÓ ISKOLÁJA.**
Csilla, szülő, 09. 19.
17. **FÜZETBŐL KELL TANULNUNK, MERT A TAN-KÖNYVEINK HASZNÁLHATATLANOK.**
Zétény, diák, 09. 20.
18. **OMLADOZÓ ÉPÜLETEK, FOGYATKOZÓ TANTESTÜLETEK, ÉRTELMETLEN MINŐSÍTÉSEK.**
János, pedagógus, 09. 21.
19. **AZ IRODALOMTANTERV MEGUTÁLTATJA AZ OLVASÁST.**
Kati, pedagógus, 09. 22.
20. **NEGYEDIK OSZTÁLYBAN A HETEDIK TANÍTÓPÁROMMAL TANÍTOK.**
Ildikó, tanító, 09. 23.
21. **A KIÉGETT FÉNYCSÖVEKET NEM TUDJÁK KICSERÉLNI.**
Ágnes, pedagógus, 09. 24.
22. **A TANÁRI MOSDÓ ELDUGULT. KÉT ÉVE...**
Eszter, tanító, 09. 25.
23. **A MÁSODIK OSZTÁLYT NYOLC PEDAGÓGUS TANÍTTJA.**
Tímea, tanító, 09. 26.
24. **NAGY ESŐZÉSKOR ÉLETVESZÉLYESEN BEÁZIK A PORTÁSFÜLKE.**
Ági, pedagógus, 09. 27.
25. **VAN MEDENCÉNK! VÍZ ÉS VEGYSZER NINCS...**
Dénes, pedagógus, 09.28.
26. **AZ ISKOLÁK NÖVELIK A TÁRSADALMI KÜLÖNB-SÉGEKET.**
Tamás, szülő, 09. 29.
27. **NINCS TECHNIKAI HÁTTÉR A KORSZERŰ OKTATÁSHOZ.**
Enikő, pedagógus, 09. 30.

Köszönöm Bán Mihály pedagógus gyűjtését, és ötletét, hogy ezek jelenjenek meg a lapban.